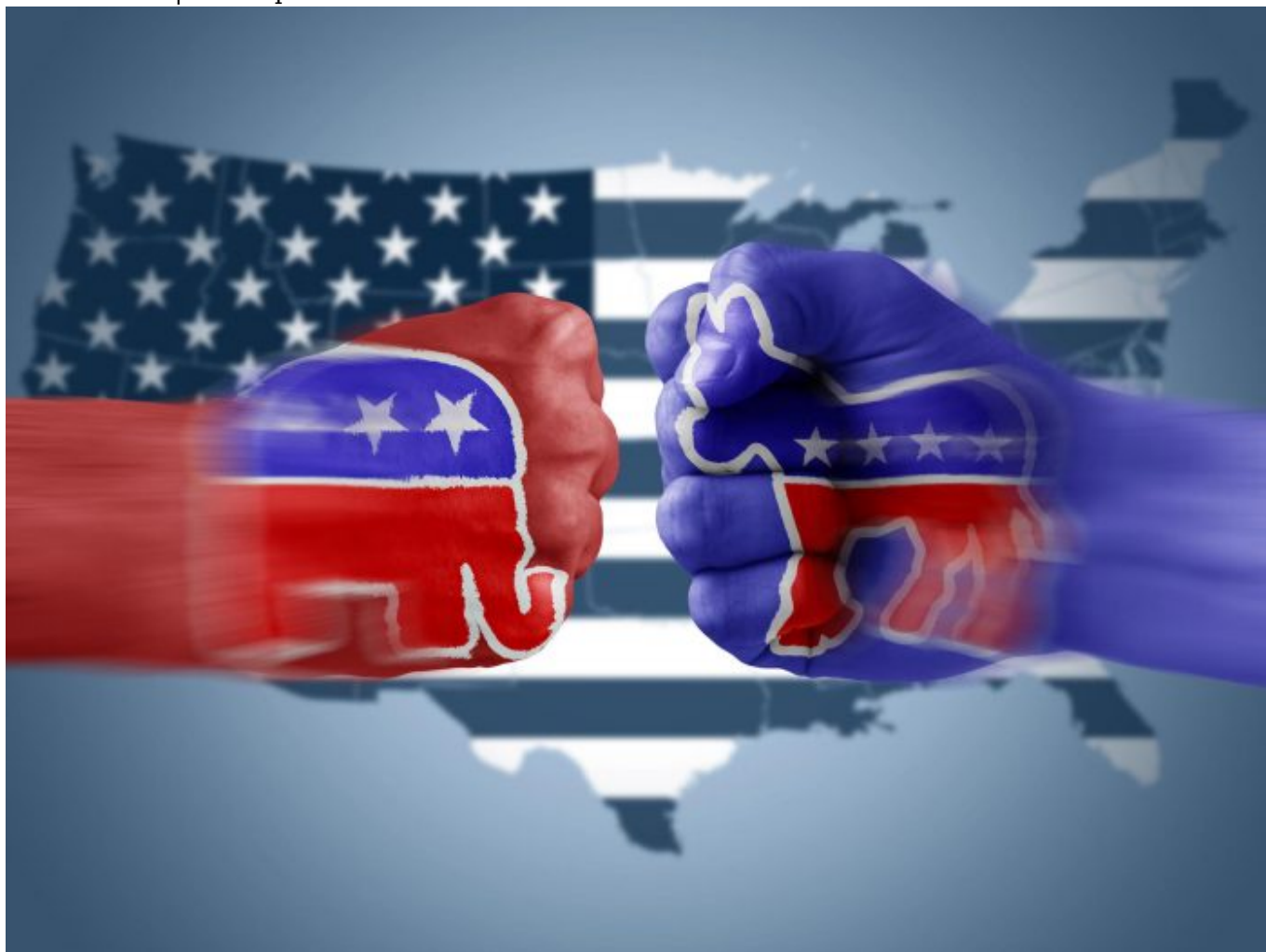

Marian Kechlibar: AMERICKÉ VOLBY - CO SE DO TELEVIZE NEDOSTALO

- CZ24 News | 9. listopadu 2020

USA: Zvěsti o smrti republikánské strany jsou poněkud předčasné.

Milí čtenáři, píšete mi hojně o nějaký ten komentář k aktuálnímu dění v Americe. Uvažoval jsem o tom, jak jej pojmout. Nakonec mi jako nejlepší formát vyšla série tří článků.

V prvním z nich bychom se podívali na **současný politický vývoj** v americké společnosti, hlavně na ty jeho méně známé aspekty - aby to nebylo jen opakování informací běžně dostupných v jiných českých médiích, ale abyste se tu dozvěděli i něco nového a zajímavého. Druhý by se věnoval jenom **hlasování poštou**, které opět prokázalo svoji kontroverzní a problémovou povahu. A třetí se bude věnovat **vyhlídkám na další čtyři roky**.

No dobrá, tak tedy skočíme do bazénu americké politiky, poslední dobou poněkud nevoňavého. A budeme věnovat pozornost jevům, které ve zpravodajství zapadly.

První bod, u kterého by stálo za to se zastavit, je rozpor mezi konceptem "Trumpa-rasisty", potažmo "republikánů-rasistů" a skutečnými poměry ve voličské populaci.

Každý republikánský prezident v posledních desetiletích dostával v médiích nálepku rasisty a u Trumpa jich bylo tolik, že kdyby byly z papíru, byl by jimi pokryt až po temeno hlavy a nejspíš i daleko nad něj. Naopak demokrati se vidí jako "[Big Tent Party](#)" pro ženy, nebělochy (*People of Color*), sexuální menšiny atd., které se všechny spojí proti zahořklému stárnoucímu bílému muži, typickému voliči republikánů.

Tahle demokratická partajní představa je silně ovlivněna akademickou myšlenkou [intersekcionalismu](#), značně umělým konceptem vršícím jednotlivé menšinové identity na sebe a dovozujícím, že takoví lidé budou po určitém politickém zaškolení rádi spolupracovat na demontáži opresivního systému nastoleného oněmi odpornými starými bělochy. V americkém vysokém školství dnes [drtivě převládají demokrati](#), takže akademické teorie snadno prosáknou i do reálné politiky celostátní strany.

Jenže teoretický *intersekcionalismus* má při svém praktickém uplatnění jedno slabé místo. Vůbec nepočítá s tím, že i menšiny či neběloši (kteří jsou v některých částech USA už většinou) mohou mít nějaké rozpory *mezi sebou*. A to oni, v míře velmi hojné, mají.

Klasickým příkladem jsou Hispánci, lidé vesměs s původem na jih od řeky Rio Grande. Je to značně různorodá směsice Kubánců, Mexičanů, Portorikánců, Venezuelanů, Guatemalanů a dalších menších etnik, dokonce i pár starousedlíků z doby španělského impéria by se našlo. Někteří z nich utekli z komunistických či polokomunistických států (Kuba, Venezuela). Ti se dívají na progresivní křídlo demokratické strany značně podezřívavě a tíhnou spíš k volnému trhu, který jim v USA umožnil středostavovskou existenci. Jiní zase pocházejí z "[banánových republik](#)", což byly dlouho faktické kolonie americké [United Fruit Company](#), která tam prostřednictvím různých nastrčených figurek vládla tvrdě a občas i krvavě. Ti mají pochopitelně zase blíž k tomu levicovému vidění světa, které vidí kapitalismus jako zlo.

Z pohledu amerických progresivců mají Hispánci minimálně dva "problémové" kulturní atributy, o kterých se ve slušných kruzích raději moc nemluví. Jednak mají některé latinskoamerické státy silnou militaristickou tradici a Hispánci také ochotně [vstupují do americké armády](#), kde jich je už asi jedna šestina. (Pamatuji si na tři americké vojáky zajaté v Srbsku roku 1999 - [Gonzales, Ramirez a Stone](#). Od té doby podíl Latinos v armádě [výrazně vzrostl](#); také je pro vojáky [snazší získat americké občanství](#).) Jednak je hodně Hispánců silně věřících a [mají problém s potraty](#), které jsou mezi "bílými feministkami" jedním ze svatých grálů celého hnutí. Ani jedno moc nekoresponduje s kánonem hodnot demokratické strany, jak jej nadekretovala vrstva pokrokových intelektuálů z obou pobřeží.

Důsledkem toho všeho je, že republikáni dokážou pozvolna přetahovat hispánské voliče na svoji stranu a Trumpovi se to podařilo v docela významné míře. Na Floridě, kde žije hodně emigrantů z komunistické Kuby, [získal 48 % hispánských hlasů](#) a úspěchy, byť menší, slavil i v Texasu, kde značně zredukoval náskok demokratického kandidáta proti roku 2016. Clintonová měla mezi texaskými Hispánci proti Trumpovi náskok 27 procent, Biden už jen 19 procent. ([Tamtéž](#).) A to při vysoké volební účasti.

Studiem preferencí menšinového voličstva se dlouhodobě zabývá výzkumník Musa al-Gharbi z Kolumbijské univerzity, který už před čtyřmi lety upozorňoval na to, že demokrati přicházejí o voliče mezi menšinami [už od roku 2008](#). V čerstvém článku pro magazín Think [píše Gharbi o tom](#), že akademické představy mezi menšinovými voliči moc nefungují, že například hispánští voliči reagují na výzvy k lepšímu zabezpečení hranic a potlačení ilegální imigrace *lépe* než běloši a že je nevnímají jako skrytě rasistické (*dog whistles*) - k velké konsternaci personálu provádějícího samotný průzkum,

který si byl jist, že vybral zcela vzorné a jasné příklady skrytého rasismu.

We began by asking eligible voters how “convincing” they found a [dog-whistle](#) message lifted from Republican talking points. Among other elements, the message condemned “illegal immigration from places overrun with drugs and criminal gangs” and called for “fully funding the police, so our communities are not threatened by people who refuse to follow our laws.”

Almost three out of five white respondents judged the message convincing. More surprising, exactly the same percentage of African-Americans agreed, as did an even higher percentage of Latinos.

These numbers do not translate directly into support for the Republican Party; too many other factors are at play. Nevertheless, the results tell us something important: a majority across the groups we surveyed did not repudiate Trump-style rhetoric as obviously racist and divisive, but instead agreed with it.

—

Začali jsme tím, že jsme se ptali oprávněných voličů, nakolik “přesvědčivá” shledávají skrytě rasistická poselství z republikánských projevů. Mezi jinými šlo o odmítání “ilegální imigrace z míst zamořených drogami a zločineckými gangy” a volání po “řádném financování policie, aby naše komunity nebyly ohroženy lidmi, kteří odmítají respektovat naše zákony”.

Téměř tři z pěti bílých respondentů ohodnotili tyto názory jako přesvědčivé. Překvapivější bylo, že s nimi souhlasilo to samé procento Afroameričanů a ještě větší procento Hispánců.

Tato čísla se nedají vyložit přímo jako podpora republikánské strany, na to je ve hře příliš mnoho dalších faktorů. Nicméně výsledky nám říkají něco důležitého: většina lidí napříč skupinami, které jsme zkoumali, neodmítala rétoriku v Trumpově stylu jako zjevně rasistickou a rozdělující společnost, ale souhlasila s ní.

[NEW YORK TIMES, ZÁŘÍ 2020](#)

Věřím, že pokud čtete jen *New York Times* a žijete v levicové bublině, může to být skutečně *překvapivé*, ale málokterý člověk bude hlasovat proti vlastní fyzické bezpečnosti, ať už se narodil do jakéhokoliv etnika...

Pro člověka, který by z televizní obrazovky nabyl dojmu, že černošská část Ameriky nesmiřitelně nenávidí rasistu jménem Trump, bude také poněkud překvapivé, že podle průzkumů společnosti Edison Research, která provádí tzv. exit polls u volebních místností, podíl černochů hlasujících pro Trumpa [vzrostl na 11 procent](#) z předešlých 8 procent roku 2016. Není to mnoho, ale stejně zdaleka nejvíc z republikánských kandidátů za posledních patnáct let. Slušňácký mormon Mitt Romney získal [jen 6 procent](#), válečný veterán McCain dokonce jen [4 procenta](#) a musíme se vrátit do roku 2004, abychom našli stejné procento černošských voličů [u George W. Bushe](#), Texasana z povolání.

Update 8.11.2020 ve 14:00 – Upozornil mě čtenář, že v rámci férovosti bych měl zmínit, že

Romney a McCain kandidovali proti Obamovi, kterého můžeme počítat za černocho, byť se svým původem i průběhem svého života od klasických Afroameričanů zásadně liší ([míšenec s bílou matkou](#) a poměrně zámožnými rodiči, nikdy nežil v ghettu). *Konec update.*

Je dost možné, že po celkovém vyhodnocení volebního chování jednotlivých etnických skupin se ukáže, že hlavním Trumpovým problémem byla ztráta preferencí u *bělochů*, zvláště v nerozhodných státech jako Wisconsin a Pennsylvánie, které se vesměs nacházejí na severu USA a kde mají běloši v populaci značnou početní převahu. Běloši, zdá se, jsou na nálepku rasismu vůbec nejcitlivější.

V takovém případě můžeme čekat, že se republikáni začnou do budoucna ještě více orientovat na hispánské voliče v hustě osídlených jižních státech. Z dosavadních trendů je patrné, že to není zbytečná práce, navíc je Hispánců v USA [skoro 60 milionů](#). Pak bychom jednoho dne ještě mohli být svědky toho, že nikoliv republikáni, ale demokrati začnou volat po zavření mexické hranice.

Mimochodem: [jen 25 % amerických Hispánců](#) vnímá sebe sama jako "barevné". To musí být pro ty rasové teoretiky z kateder sociologie docela šok. Realita se málokdy dá nacpat do jasných, čistých a vzájemně oddělených škatulek.

Dalším bodem, u kterého bychom se měli zastavit, je skutečnost, že v úterý 3. listopadu neproběhly v USA zdaleka jen prezidentské volby. Volilo se také do [Sněmovny reprezentantů](#), do [jedné třetiny Senátu](#) a také [do zákonodárných sborů jednotlivých států](#). A v některých státech proběhla také referenda, z nichž zajímavá jsou hlavně dvě.

Podle výsledků voleb se zdá, že demokrati, kteří si při pohledu na pouliční nepokoje [slibovali výrazné zisky](#) v Kongresu i ve státech, přišli dost zkrátka.

V Senátu [spíš asi zůstane republikánská většina](#), i když těsná; rozhodne se o tom v dodatečném druhém kole v Georgii. Ve Sněmovně reprezentantů demokrati dokonce [několik křesel ztratili](#), i když většinu, získanou roku 2018, si nejspíše podrží. Předměstské čtvrti, které v roce 2018 hlasovaly pro demokraty, [změnily letos názor](#) a republikánským kandidátům se v nich dařilo. Velmi dobré výsledky měly zejména ženy, které za republikány kandidovaly.

Ve státech pak došlo jen ke třem změnám rozložení sil. Všechny byly ve prospěch republikánů. V Montaně republikáni [získali křeslo guvernéra](#). V New Hampshire pak ovládli [místní sněmovnu reprezentantů i senát](#). Všude jinde přežil status quo a demokrati nepřevrátili na svoji stranu ani jeden stát, ani jednu guvernéřskou pozici.

Jinými slovy, žádná progresivní revoluce se nekonala a Američané dali zase jednou najevo, že mají rádi svoji politickou scénu důkladně rozdělenou, bez jasné převahy toho či onoho bloku.

Poslední bod, u kterého se dnes zastavíme, jsou ona dvě zajímavá referenda zmiňovaná o pár odstavců výš.

V Oregonu na tichomořském pobřeží rozhodli voliči o tom, že držení všech typů drog pro vlastní potřebu [bude dekriminalizováno](#) a maximálním trestem bude pokuta 100 dolarů. Výroba a distribuce tvrdých drog zůstávají nadále trestnými činy.

Oregonské referendum se stalo (zatím) posledním z dlouhé série referend, kterými se jednotlivé americké státy postupně odvracejí od dlouhé a nepřilíš úspěšné války proti drogám. Týká se to přitom všech možných druhů států – od stereotypně progresivních až po ty, které patří k baštám republikánů. A zatím přitom jde hlavně o konopí.

Referenda legalizující prodej konopí pro rekreační účely proběhla už dříve [v Coloradu](#) (2012), [ve Washingtonu](#) (2012, míněn stát, ne město), na [Aljašce](#) (2014), [v Oregonu](#) (2014) [v Kalifornii](#) (2016), [v Nevadě](#) (2016), [v Massachusetts](#) (2016), [v Maine](#) (2016), [v Michiganu](#) (2018). Letos se o rekreační marihuaně hlasovalo ve státech [Arizona](#), [Montana](#), [New Jersey](#) a [Jižní Dakota](#). Ve všech čtyřech státech iniciativa prošla, čímž se počet jurisdikcí, kde bude možno koupit “jointa” v krámě stejně jako láhev vína, značně rozšířil.

Legalizační tažení v USA je zajímavé sledovat. Vesměs dosáhlo svého úspěchu právě skrze referenda, pouze jeden jediný stát ([Vermont roku 2018](#)) odhlasoval legalizaci v zákonodárném sboru. Vypadá to, jako by se volení politici v tomto případě báli dotknout tématu, které má přitom v populaci většinovou podporu, snad ze strachu před očerňováním v médiích. Není nic příjemného, pokud vám opozice začne lepit nálepkou zaprodance drogových kartelů. Toto je jeden z případů, kdy anonymní hlasování celého obyvatelstva může zvrátit neuspokojivý *status quo*, který dávno neodpovídá názorovým poměrům v zemi. Jinými slovy, argument pro to, že prvky přímé demokracie mají svoji hodnotu.

Osobně očekávám, že nejpozději roku 2030 se bude v Americe legálně “hulit” všude, včetně těch nejkonzervativnějších okresů venkovského Texasu nebo Arkansasu. (Kdyby to někdo potřeboval vědět: osobně jsem na marihuaně neshledal nic extra zajímavého, mojí závislostí je spíš čtení.) Státy jako Colorado a Washington posloužily jako pokusné laboratoře a občané dalších států následující léta sledovali, zda se tam nestane něco strašného. Poté, co se nestalo víceméně nic, osmělují se pozvolna další. Úplně poslední bude v tomto procesu nejspíš federální vláda, ale jednou dojde i na ni.

Stejně tak si ale myslím, že tento postup se nebude rozšiřovat na tvrdé drogy, aspoň v dohledné době. Dekriminalizace držení v malém množství – asi ano, ale nic více.

Druhé důležité referendum, kterým dnešní článek zakončíme, byla takzvaná [Proposition 16](#) v Kalifornii. V Kalifornii je od roku 1996 ústavně zakázáno uplatňovat preference na základě rasy, pohlaví, barvy pleti atd., jinými slovy, nesmí se tam provozovat “pozitivní diskriminace”, aspoň ne ve veřejné sféře. Týká se to i zadávání veřejných zakázek.

Proposition 16 byla akce progresivců povzbuzených hnutím *Black Lives Matter*. Měla tenhle zákaz zrušit a umožnit opět státu zavádět různé rasové či pohlavní preference. Kalifornští voliči však odmítli tento návrh [poměrem 56:44](#), téměř přesně tím samým, jakým o generaci dříve, právě roku 1996, zakázali diskriminaci ([55:45](#)).

Významnou roli v porážce iniciativy sehrálo i politické rozštípnutí kalifornských Asiatů, kteří se báli o budoucnost svých dětí na univerzitách. V prvním ročníku Kalifornské univerzity je [celých 40,4 % studentů](#) asijského původu, ačkoliv mezi absolventy středních škol je jich jen 19,9 % ([tamtéž](#)), čili jsou na vysokých školách velmi nadprůměrně zastoupení.

Kdyby iniciativa prošla, patrně by tím vyhlídka mladších generací kalifornských Asiatů značně utrpěla – byli by vytlačeni ve prospěch méně zastoupených etnik. Pouze mezi Indy měla iniciativa jednoznačnou podporu, mezi Východoasiaty se k ní kladně vyjadřovala jen menšina.

Ukázalo se tedy, že tento druh identitární politiky zaměřené na barvu kůže a pohlaví je neprodejný i v Kalifornii, která je jinak baštou progresivních demokratů.

V tom spatřuji do budoucna určitou naději.

Autor: MARIAN.KECHLIBAR

Zdroj: <https://pravyprostor.cz/>